

man burde se at komme til at gøre det noget lettere. Det kan ikke være tungt, fordi det er bundet af Bevillinger. Som jeg anførte det over for Jærnbanevæsenet og over for de andre civile Foretagender, føler jeg mig overbevist om, at hverken dette eller det andet Ting vil lægge nogen Hindring i Vejen for eller udtale nogen Misfornøjelse med, at den højtærede Minister benytter Bevillinger paa dette Omraade, der kunde sætte Jærnbanevæsenet og Eksporthævet i det hele i Stand til at imødekomme rimelige Krav fra Befolkningens Side. Der er ikke Tale om, at den højtærede Minister her vil komme i Konflikt. Det er for øvrigt interessant at se denne Omtaalighed over for Bevillinger paa dette Omraade. Vi ere ikke vant til i tidligere Tid at se denne Omtaalighed paa andre Omraader. Naar den højtærede Minister sagde, at man ikke kunde gaa til Statsdriften, fordi Statsadministrationen nu en Gang er langsom i Vendingen og bunden af Reglementer, skal jeg ikke nægte, at, da den højtærede Minister sagde dette, fik jeg egentlig Lust til at sige: Lad saa alle de langsomme Mennesker komme af Vejen, og lad de raske komme til. Jeg ved godt, at de Folk, der føle sig bundne af de reglementariske Bestemmelser, er dem, som jeg omtalte før, der komme fra Stillinger, hvor de ere vant til at gaa i stramme Uniformer, og som fremdeles føle sig bundne af alle de forældede Ting, der gøre dem stive og strunte. Men lad os saa Plads for de virkelystne, energiske Mænd, lad dem saa en ordentlig Løn og en sorgfri Tilværelse, og lad os sige til disse Folk, naar de ansættes i de Stillinger, der nu ere optagne af andre, om hvilke den højtærede Minister sagde, at de vare langsomme i Vendingen og bundne af Reglementerne: Naar vi give Dig denne Stilling, staar Du paa en Plads, hvor Du er i Stand til gennem den Funktion, Du skal udøve, at gavne den største Del af Befolkningen i umaadelig Udstrækning paa det økonomiske Omraade. Det mindste Feslgræb eller Egeghylighed eller Sløvhed fra Din Side vil kunne forvolde Befolkningen Skade i større Udstrækning, end nogen af os er i Stand til at beregne, og det vil kunne forsvække vore vigtigste økonomiske Forhold. Nej, lad det være en Væresag for dem at betragte sig som nyttige Samsfundsborgere og som Repræsentanter for de store arbejdende Samsfundsclasser, lad det være en Væresag for dem at have erobret sig en Plads i dette Folks Hjerte, som de kunne være stolte af, naar de forlade deres Embede. Lad os se at faa saadanne Embedsmænd og at staffe dem et saadant Syn paa

Livet. Jeg vil gøre den højtærede Minister opmærksom paa, at han i en anden Sag, som vi have haft til Behandling i dette Ting, er fremkommet med Udtalelser, der viser, at han havde akkurat det samme Syn paa denne Sag som jeg, og det skal jeg senere komme til. Men hvad den Paastand angaar, at Statsdrift er umulig, fordi den er tung i Vendingen, og man er bunden ved Reglementer, skal jeg bemærke, at det ogsaa er en Mangel ved den private Drift — det er indrømmet af enkelte ærede Medlemmer; men jeg skal dog komme ind paa det, da jeg har Beviser for, at andre Samsfundsclasser end det Parti, jeg tilhører, misbillige den private Drift netop i den Form, hvori det forenede Dampskibsselskab driver den — og den Mangel, som der der klages over, opvejer efter min Mening fuldstændig den store Langsomhed, der er ved Statsdriften, hvis det da ikke skulde lykkes os at faa denne Langsomhed afhjulpen. Jeg mener, at den kan og maa afhjælpes. Den Mangel ved den private Drift, jeg her sigter til, er den, at den private Drift, inden den gør en Forretning, først ser paa, om denne Forretning kan betale sig, den undersøger først nøjagtig, hvorledes denne Forretning kan forrente sig, og selv om der staar Samsfundsinteresser paa Spil, indlader den sig ikke derpaa, hvis den ikke kan faa den Profit, som det kapitalistiske Samsfund søger for sine Aktionærer. Jeg har, som jeg udtalte før, fundet Bestrærelse derpaa fra anden Side og under et Forhold, hvor jeg finder, at Landbrugerne havde fuldstændig Ret, da de fremkom med deres Klager over for det forenede Dampskibsselskab. Det var i den strenge Vinter 1893, den Gang det næsten var umuligt at besejle Farvandene; men kort Tid inden det blev fuldstændig umuligt, viste det sig, at Selskabet, før det var nødvendigt, nægtede at sende Skibe til Transport af Landbrugernes Eksportartikler op til de Steder, hvortil de havde Lovet at sende Skibe. Jeg skal tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, hvad en Indsender skriver i Aalborg Stiftstidende i den Anledning den 4de Januar 1893. Det er skrevet af en Landmand, og jeg skal kort citere nogle saa Sætninger, der netop karakterisere Landbrugernes berettigede Klager over for det forenede Dampskibsselskab under disse for Landbruget saa fortvivlede Transportforhold. Indsenderen skriver: „Saa længe Vejret er godt, saa længe den mindste Hærestude kan passere, møde Hr. Vietgens Dampskibe for gennem deres Fragter at hente vore Stillinger; men aldrig saa snart kommer der lidt Hindringer i Vejen, saa kender han ikke sine kære Syder“.